

Kjøring i mørket

Sommeren er over og vi nærmer oss høst og mørketiden igjen. Vi ønsker derfor å gi noen gode tips og kanskje dele noen tanker med dere på vei inn i høsten.

Mange har nye biler med ny teknologi

Dessverre er det for mange som ikke setter seg grundig nok inn i hvordan dette fungerer. Teknologien vi har i moderne biler er gjerne en positiv ting, men ikke alltid.

En teknologi som har blitt nærmest hyllevare på moderne biler er automatisk "opp -og nedblending" av fjernlys. Det er store forskjeller mellom bilmerkene på hvordan systemene oppfører seg.

Personlig opplever vi at systemet dimmer ned for tidlig. Den

største feilen er nok at systemet ofte bruker lang tid fra passering av møtende kjøretøy før fjernlyset går på igjen. Dette kan være direkte farlig å fortsette ferden etter passering av møtende kjøretøy i flere sekunder med kun nærlys. Oppfordringen er til deg som har moderne utstyr i bilen. Bruk tid på å gjøre deg kjent med systemet. Gir det deg en gevinst, eller er det bedre å gjøre det selv?

Riktig bruk av lys gir store gevinster ift sikt og senker dermed risikonivået.

Enkle huskereglar til rett lysbruk:

- Hele strekningen mellom møtende skal være opplyst før vi dimmer ned til nærlys. Mange er altfor forsiktige med lysbruken.
- Ikke se i lysene, se langt frem og langs den hvite kantlinjen, da unngår du å bli blendet mer enn det som er nødvendig.
- Fjernlysene bør komme på igjen ved passeringspunktet. Ikke kjør ut i det mørke området bak møtende bil med nærlys.
- Vær litt taktisk ved kjøring bak andre biler på landevei. Ligg enten så langt bak at du kan benytte eget fjernlys, eller i kontakt med bilen foran slik at du kan dra nytte av hans. Det er dumt å ligge på en avstand der du blir tvunget til å kjøre på nærlys for å ikke blende forankjørende, men ikke kan dra nytte av hans lys.
- Det skal være en sammenheng mellom sikt og hastighet. Dersom du møter en rekke biler kan du bli blendet over lengre tid, og sikten går drastisk ned. Senk farten.
- Ved parkering i mørket må vi huske å benytte oss av bilens parkeringslys. Det er nærmest umulig for møtende å se hva som skjer rundt din bil dersom du står parkert med nærlys.

Ekstralys er det nødvendig?

Mange er fristet til å montere ekstralys på bilen. Ledbar er både billig og enkel måte å forbedre bilens fjernlys på. Dette gir helt klart en del fordeler. Det gir også noen ulemper som vi kanskje ikke tenker igjennom.

Har vi en gammel bil med dårlige lys i utgangspunktet blir forskjellen mellom fjern- og nærlys ganske enorm. Det kan da oppleves som ekstra mørkt når vi dimmer ned.

Vi må med ekstralys skru av våre fjernlys tidligere enn vanlig for å ikke blende møtende. Dette fører igjen til at vi blir kjørende lengre med nærlysene på. Siktstrekning og hastighet må henge sammen.

Ha forståelse for gående i mørket

Dessverre skjer det for mange ulykker mellom kjørende og myke trafikanter i mørket. Mange av disse ulykkene kunne nok vært unngått dersom vi hadde hatt større forståelse for hverandre og de utfordringene kjørende og gående står ovenfor.

Et flertall av ulykkene skjer mens fotgjengere skal krysse veien, og i gangfeltet. Hvilke tiltak kan bilister og myke trafikanter gjøre for at dette ikke skal skje. For bilistens del er mye gjort dersom vi velger en hastighet som står i stil til sikten inn mot gangfeltet.

Det er lett å bli lurt av veibelysning. Det oppleves som lyst. I mørket og gjerne i kombinasjon med regn, kan det fortsatt være vanskelig å få øye på mørkkledde fotgjengere. Hvorfor bruker ikke flere fjernlys ved kjøring i områder med

Tips:

- Sørg for at frontruten er ren på innsiden. En god vask hjelper godt på sikten. Lys fra møtende trafikk skaper ofte et ubehagelig gjenskinn i ruten om den er skitten.
- Se over bilens vindusviskere. Gummiene skal være myke og fine. En enkel måte å sjekke dette på er å spyle godt med spylervæske på vinduet. Det skal ikke ligge igjen striper av væske. Vindusviskere går veldig raskt fra litt dårlig til elendig. Bytt før du må.
- Se over bilens pærer og lykter. I løpet av sommeren har vi kanskje ikke benyttet bilens fjernlys. Fungerer de?
- Dersom du bruker briller - ta den årlige synsundersøkelsen i høst. Sikten blir ikke bedre av briller med feil styrke. Snakk med din optiker, det er stor forskjell på brilleglass.
- Unngå at passasjerer i forsetet sitter med sjenerende skjerm med høy lysstyrke.

veibelysning? Dersom det ikke er møtende vil dette helt klart gi deg som bilfører en fordel. Lovlig er det og.

Dessverre er det for mange som ikke bruker refleks når de ferdes langs veien. Vi skal jo bare.

Et ytterpunkt i lys- og refleksbruk er følgende: en refleks kan være synlig på opp til 500 meters avstand dersom bilisten bruker fjernlys. En mørkkledd fotgjenger uten refleks kan være usynlig på 30 meters avstand dersom bilisten bruker nærlys.

Fotgjengere har på sin side ofte for stor tiltro til bilistene. Vi er gjerne vant med fra ung alder at bilene stopper for gående. Dette kan være en skummel tanke. Rådet er: Ikke gå over veien i mørket før bilen har stoppet. Vi kan ikke vite med sikkerhet om bilen bremses for oss som forgjengere, eller bare setter ned farten grunnet kysset eller rundkjøringen som ligger rett etter gangfeltet.

Kjør forsiktig. Bruk refleks. Benytt så mye lys som mulig så ofte som mulig.

Kilde: Tryg Forsikring